

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0420U100178

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-01-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тітова Аліна Євгеніївна

2. Titova Alina Yevheniivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-12-2019

Спеціальність за освітою: 7.130104 - Захист рослин

Місце роботи здобувача: Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Код за ЄДРПОУ: 00493764

Місцезнаходження: п/в "Докучаєвське-2", навч. міст. ХНАУ, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 62483, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.366.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Код за ЄДРПОУ: 00493764

Місцезнаходження: п/в "Докучаєвське-2", навч. міст. ХНАУ, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 62483, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.31, 68.35.03

Тема дисертації:

1. Селекційна цінність колекційних зразків у селекції нуту
2. Breeding value of collection samples in the breeding of chick-pea

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: установлення закономірностей структури та мінливості господарських ознак колекційних зразків різних видів нуту, особливості прояву стійкості до шкідливих організмів у зразків нуту різного еколого-географічного походження, виділення цінних джерел для подальшого їх використання у селекції культури. Мета: визначення селекційної цінності зразків нуту шляхом установлення особливостей прояву стійкості до несприятливих факторів довкілля та комплексу шкідливих організмів; генотипів адаптованих до умов східної частини Лісостепу України, визначення особливостей комплексу характеристик колекційних зразків різних видів нуту та виділення високопродуктивних зразків з цінними господарськими ознаками. Методи: загальнонаукові, спеціальні, візуальні, вимірювально-вагові, біохімічні, математично-

статистичні. Новизна. Вирішене завдання зі встановлення селекційної цінності колекційних зразків нуту на основі визначення особливостей прояву стійкості колекційних зразків різних видів нуту до шкідливих організмів у поєднанні із важливими для селекції нуту *Cicer arietinum* L. цінними господарськими ознаками. Уперше в східній частині Лісостепу України встановлено особливості структури та закономірності мінливості господарських ознак колекційних зразків різних видів нуту на основі використання різних методів оцінки. Визначено особливості колекційних зразків семи видів нуту за ураженням хворобами і пошкодженням шкідниками на основі коефіцієнтів фенотипової стабільності та агрономічної стабільності. Встановлено цінність колекційних зразків нуту для селекційної практики методом багатокритеріальної оптимізації. Визначено кореляцію між погодними умовами вегетаційного періоду та господарськими ознаками колекційних зразків різних видів нуту. Результати. Виділено колекційні зразки різних видів нуту, цінні для селекції нуту *Cicer arietinum* L. за продуктивністю, стійкістю до хвороб і шкідників, несприятливих факторів навколишнього середовища, вмістом білка та олії, придатних до механізованого збирання. Ступінь впровадження. Розробку рекомендовано до впровадження у державних та приватних селекційних установах та наукових закладах. Положення щодо поліморфізму колекції за рядом цінних господарських ознак, стійкістю до біотичних та абіотичних чинників і вибір цінних джерел для селекції культури використовуються у навчальному процесі агрономічного факультету та факультету захисту рослин Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва та на факультеті агротехнологій та екології Полтавської державної аграрної академії під час викладання навчальних дисциплін: генетика, селекція та насінництво, фітопатологія та ентомологія. Сфера впровадження: наукові установи НААН і Міністерства АПВіП України, вищі навчальні заклади, агроформування України.

2. Object of study: determine the regularities of structure and variability of economic characteristics of collecting samples of different chickpeas types, traits of chickpeas resistance (of samples of different ecological and geographical origin) to harmful organisms, detachment of valuable sources for their further use in crop breeding. Purpose: to determine the breeding value of chickpea samples by ascertainment the characteristics of resistance to unfavorable environmental factors and to the complex of harmful organisms; genotypes adapted to the conditions of the eastern part of the Forest-Steppe of Ukraine, to determine the characteristics of the complex characteristics of collecting samples of different chickpea species and the detachment of highly productive samples. Methods: general scientific, special, visual, measuring and weighting, biochemical, mathematical and statistical. Recency. The decided task of determining the breeding value of collecting chickpea samples on the basis of ascertainment the peculiarities of the resistance of collecting samples of different chickpeas types to harmful organisms in combination with the important for the selection of chickpea *Cicer arietinum* L. valuable economic characteristics. For the first time in the eastern part of the Forest-Steppe of Ukraine the peculiarities of the structure and regularities of variability of economic features of collecting samples of different types of chickpeas were ascertained based on the use of different assessment methods. The peculiarities of the collecting samples of seven chickpea species according to the disease and pest damage were determined on the basis of phenotypic stability and agronomic stability coefficients. The value of collecting chickpeas samples for breeding practice by the method of multicriteria optimization is determined. The correlation between the weather conditions of the growing season and the economic features of the collecting samples of different types of chickpeas is determined. Results. Collected chickpeas samples of different types, valuable for the breeding of chickpeas *Cicer arietinum* L. for productivity, resistance to diseases and pests, adverse environmental factors, protein and oil content, suitable for mechanized collection. The extent of introduction. The formulation is recommended for introduction in public and private breeding and scientific institutions. Theses concerning polymorphism of the collection by a number of valuable economic features, resistance to biotic and abiotic factors and selection of valuable sources for crop breeding are used in the educational process of the Faculty of Agronomy and Plant Protection at V.V. Dokuchaev Kharkiv National Agrarian University and of the Faculty of Agrotechnology and Ecology of the Poltava State Agrarian Academy during the tuition of disciplines: genetics, breeding and seed production, phytopathology and entomology. Scope of implementation: scientific institutions of NAAS and the Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine, higher educational establishments, agrarian enterprises of

Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пузік Володимир Кузьмич

2. Puzik Volodymyr Kuzmych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сергієнко Оксана Володимирівна

2. Serhiienko Oksana Volodymyrivna

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кобизева Любов Никифорівна

2. Kobyzieva Liubov Nykyforivna

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кириченко Віктор Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Петренкова Віра Павлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

